



DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.194g/2019 privind excepția de neconstituționalitate  
a prevederilor articolului 287<sup>6</sup> din Codul fiscal  
(*avizul pentru plata impozitului de avere*)

nr. 130 din 02.12.2019

*Monitorul Oficial nr.14-23/8 din 24.01.2020*

\* \* \*

Curtea Constituțională, judecând în componența:  
dlui Vladimir ȚURCAN, *președinte*,  
dlui Eduard ABABEI,  
dnei Domnica MANOLE,  
dlui Nicolae ROȘCA,  
dnei Liuba ȘOVA,  
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,  
cu participarea dnei Aliona Balaban, *asistent judiciar*,  
Având în vedere sesizarea depusă pe 1 noiembrie 2019,  
Înregistrată la aceeași dată,  
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,  
Având în vedere actele și lucrările dosarului,  
Deliberând pe 2 decembrie 2019 în camera de consiliu,  
Pronunță următoarea decizie:

**ÎN FAPT**

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 287<sup>6</sup> din [Codul fiscal](#), ridicată de dna Lidia Zambilovici, parte în dosarul nr.3-277/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională, pe 1 noiembrie 2019, de dl judecător Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediu Râșcani, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

**A. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI PRINCIPAL**

3. Pe rolul judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se află cauza civilă referitoare la cererea de chemare în judecată depusă de către dna Lidia Zambilovici, dl Iosif Zambilovici și dna Elena Djulai împotriva Serviciului Fiscal de Stat, cu privire la contestarea actelor administrative.

4. În cererea lor, reclamantii Lidia Zambilovici, Iosif Zambilovici și Elena Djulai solicită anularea avizului Serviciului Fiscal de Stat din 29 noiembrie 2018 referitor la plata impozitului pe avere.

5. Pe 4 octombrie 2019, în cadrul ședinței de judecată, dna Lidia Zambilovici a depus o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 287<sup>6</sup> din [Codul fiscal](#). Dispozițiile articolului 287<sup>6</sup> din [Codul fiscal](#) se referă la modalitatea de calculare a impozitului pe avere și de prezentare a avizelor de plată de către Serviciul Fiscal de Stat în termen de până la 10 decembrie pentru situația existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune.

6. Prin încheierea din aceeași dată, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

## **B. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ**

7. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

### **Articolul 23**

#### **Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle**

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

### **Articolul 46**

#### **Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia**

„[...]”

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

[...]”.

### **Articolul 58**

#### **Contribuții financiare**

„(1) Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice.

[...]”.

8. Prevederile relevante ale Codului fiscal, adoptat prin [Legea nr.1163 din 24 aprilie 1997](#), sunt următoarele:

### **Articolul 190**

#### **Principiile generale de evidență a obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale**

„(1) Evidenta obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale se ține de către contribuabil de sine stătător, dacă legislația nu prevede altfel, pentru a se estima baza impozabilă, cuantumul obligațiilor fiscale calculate, modificate, stinse și restante.

[...]”.

### **Articolul 287<sup>6</sup>**

#### **Calcularea impozitului pe avere și avizele de plată**

„Calcularea impozitului pe avere și prezentarea avizelor de plată se realizează de către Serviciul Fiscal de Stat în termen de până la 10 decembrie pentru situația existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune.”

## **ÎN DREPT**

### **A. Argumentele autoarei excepției de neconstituționalitate**

9. Autoarea excepției de neconstituționalitate pretinde că dispozițiile criticate contravin prevederilor cuprinse la articolul 23 alin.(2) din [Constituție](#), care garantează dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea susține că prevederile contestate generează incertitudini, pentru că nu este clară modalitatea de prezentare de către Serviciul Fiscal de Stat a avizului pentru plata impozitului pe avere în cazul aflării contribuabililor în afara țării pe o perioadă mai îndelungată.

### **B. Aprecierea Curții**

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a [Codului fiscal](#), ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dna Lidia Zambilovici, parte în dosarul nr.3-277/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani. Excepția

este formulată de un subiect abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

**14.** Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile articolului 287<sup>6</sup> din [Codul fiscal](#). Dispozițiile articolului 287<sup>6</sup> din [Codul fiscal](#) prevăd că calcularea impozitului pe avere și prezentarea avizelor de plată se realizează de către Serviciul Fiscal de Stat în termen de până la 10 decembrie pentru situația existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune.

**15.** Curtea menționează că autoarea excepției a susținut că nu este clar sensul prevederilor criticate în contextul în care nu este prevăzut modul de prezentare a avizului de plată a impozitului pe avere pentru contribuabilii care se află în afara țării.

**16.** Cu referire la critica de neconstituționalitate a prevederilor contestate raportată la articolul 23 din [Constituție](#), Curtea apreciază că aceasta nu poate fi reținută, deoarece prevederile contestate nu sunt de natură de a încălca criteriile clarității și preciziei legii.

**17.** Curtea reiterează că deși actul normativ trebuie expus într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară.

**18.** Prin urmare, rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor ([HCC nr.33 din 7 decembrie 2017](#), §62; [DCC nr.18 din 11 februarie 2019](#), §18).

**19.** De asemenea, Curtea menționează că, garantând realizarea dreptului la proprietate privată asupra bunurilor de diferită natură juridică, statul își rezervă dreptul de a stabili sarcini proprietarilor de bunuri potrivit prevederilor articolului 46 alin.(5) din [Constituție](#) și, inclusiv, de a stabili obligații de plată a impozitelor și taxelor în conformitate cu dispozițiile articolului 58 alin.(1) din [Constituție](#).

**20.** Totodată, Curtea reține că legislatorul a reglementat suficient de clar procedura prezentării avizului de plată a obligațiilor fiscale la articolele 190-192 din [Codul fiscal](#). Prin urmare, Curtea reiterează că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat. Dimpotrivă, ea trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente, ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent ([DCC nr.23 din 25 februarie 2019](#), §26; [DCC nr.23 din 29 martie 2018](#), §30).

**21.** În acest sens, Curtea observă că la articolul 190 din [Codul fiscal](#) legislatorul a prevăzut principiile generale de evidentă a obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale. Astfel, legislatorul a stabilit că evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale se va ține de către contribuabil de sine stătător, dacă legislația nu prevede altfel. Așadar, potrivit prevederilor menționate ale [Codului fiscal](#), constituie obligația contribuabilului de a ține evidența obiectelor impozabile și de a-și onora obligațiile fiscale, indiferent de locul unde se află.

**22.** Curtea constată că autoarea excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile contestate, ci contestă, în realitate, modul de interpretare și aplicare a acestora. În acest context, Curtea relevă că excepția de neconstituționalitate care face obiectul prezentei cauze nu intră în sfera controlului de constituționalitate, dat fiind faptul că motivele autoarei se referă la aspecte ce țin de interpretarea și de aplicarea legii de către instanța de drept comun ([DCC nr.91 din 19 septembrie 2019](#), §19; [DCC nr.48 din 5 aprilie 2019](#), §15; [DCC nr.135 din 15 noiembrie 2018](#), §23).

**23.** De asemenea, Curtea menționează că, în prezenta cauză, excepția de neconstituționalitate nu cuprinde motivarea pretensei neconformități a textului criticat cu normele constituționale invocate. Autoarea excepției nu a demonstrat raportul contradictoriu dintre prevederile contestate și [Constituție](#). În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate, precizând că simpla trimitere la un text din [Constituție](#), fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea [DCC nr.102 din 3 octombrie 2019](#) §17; [DCC nr.145 din 29 noiembrie 2018](#) §15; [DCC nr.30 din 29 martie 2018](#), §22).

**24.** Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

**DECIDE:**

1. Se declară inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 287<sup>6</sup> din [Codul fiscal](#), ridicată de către dna Lidia Zambilovici, parte în dosarul nr.3-277/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTE**

**Vladimir ȚURCAN**

**Nr.130. Chișinău, 2 decembrie 2019.**